

EWELINA KAZIENKO

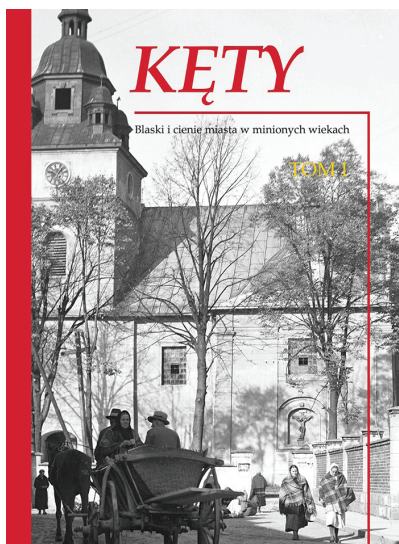
KĘTY. BLASKI I CIENIE MIASTA W MINIONYCH WIEKACH. MONOGRAFIA HISTORYCZNA

Kęty. Blaski i cienie miasta w minionych wiekach. Monografia historyczna, t. I, red. K. Meus, M. Tylza-Janosz, D. Żurek, Kęty 2019, s. 416

Recenzowana książka jest pierwszym z dwóch tomów historycznej monografii miasta Kęty, która powstała dzięki współpracy Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (Konrad Meus, Dorota Żurek) z Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach (Maria Tylza-Janosz).

Po przeczytaniu publikacji możemy dostrzec, że została w niej poruszona tematyka nie tylko przeszłości samych Kęt, ale i okolicznych wsi (Bielany, Bulowice, Łęki, Nowa Wieś, Malec, Witkowice). Stanowi to pewien mankament w odniesieniu do tytułu recenzowanej pozycji, który jednoznacznie dotyczy Kęt. Autorzy sygnalizują jednak we Wstępie (s. 11), iż mają tego pełną świadomość, a umieszczenie dziejów sąsiadujących wsi wpisuje się w szersze spojrzenie na losy miasta, które nierzadko współtworzyli okoliczni włościanie. W preludium Redaktorzy nakreślili dotychczasowy stan badań nad dziejami Kęt, a zarazem podkreślili, iż niniejsza publikacja wnosi nowe ustalenia poczynione w trakcie kwerend badawczych w archiwach krajowych i zagranicznych.

Książkę podzielono na sześć rozdziałów, które mają różną objętość. W rozdziale pierwszym omówiono środowisko przyrodnicze gminy Kęty (s. 22-51). Warto podkreślić, że dodatkowym atutem mogłby być w przypadku tego rozdziału słowniczek

niektórych pojęć/zjawisk (np. s. 25: faza sawska, utwory mioceńskie; s. 27: prądy zawiesinowe; s. 28: utwory akumulacji eolicznej) albo umieszczenie ich znaczenia w przypisach. Niestety nie zostało to uwzględnione.

W rozdziale drugim przedstawione zostały źródła archeologiczne do dziejów miasta i gminy (s. 52-87), zaś rozdział trzeci prezentuje zagadnienia sfragistyczne o pieczęciach kęckich od XVI w. do XVIII w., a także herbie miasta (s. 88-123). Następny rozdział nawiązuje częściowo do poprzedniego, ponieważ dotyczy się pieczęci sąsiadujących wsi, które wchodziły w granice gminy Kęty (s. 124-135). Ciekawym rozdziałem, jednym z obszerniejszych, jest ten poświęcony średniowiecznym dziejom miasta (s. 136-229). Ostatni rozdział prezentuje dzieje Kęt od początku XVI stulecia do 1772 r. (s. 230-349). Na końcu publikacji umieszczony został aneks zawierający: katalog stanowisk archeologicznych w gminie Kęty, trzy tabele z informacjami o władzach miejskich Kęt od XVI w. do XVIII w., wykaz przyjętych do prawa miejskiego za lata 1587-1694 oraz wykaz wczesnonowożytnych cechmistrzów kęckich. Po nim zaprezentowane zostały bibliografia do pierwszego tomu i indeks osobowy.

Pomimo drobnych mankamentów recenzowana monografia, a właściwie jej pierwsza część, stanowi długo oczekiwaną publikację. Dzięki holistycznemu podejściu Autorów do badanej tematyki poznajemy panoramę dawnego miasta i okolicznych wsi, które nie tylko współistniały obok siebie, lecz także przenikały się, tworząc historię. Można rzec, widzimy jej wyrywek na wielowiekowej wstędze czasu. Książka stanowi cenne dzieło także pod kątem badań regionalistycznych. Poznawanie przeszłości swoich małych ojczyzn pozwala zespolić więzi współczesnych pokoleń, jak również pielęgnować pamięć o dziedzictwie lokalnych przodków. Do plusów recenzowanej pracy możemy zaliczyć także zamieszczone w niej kolorowe ilustracje, mapy i przejrzyste informacje zawarte w wyszczególnionych tabelach.

Reasumując, publikacja o tytułowych blaskach i cieniach Kęt jest godna polecenia. Stanowi barwną mozaikę dziejów miasta i poniekąd regionu od czasów najdawniejszych do 1772 r.